

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH O ZABEZPIECZENIE SPADKU, SPIS INWENTARZA I WYKAZ INWENTARZA

Marcin Uliasz

BIBLIOTEKA SĄDOWA

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH O ZABEZPIECZENIE SPADKU, SPIS INWENTARZA I WYKAZ INWENTARZA

Marcin Uliasz

BIBLIOTEKA SĄDOWA

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 15 marca 2016 r.

Wydawca
Magdalena Stojek-Siwińska

Redaktor prowadzący
Joanna Maź

Opracowanie redakcyjne
Dagmara Wachna

Łamanie
Wolters Kluwer

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by
Wolters Kluwer SA, 2016

ISBN: 978-83-8092-233-4

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl
www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	9
Wstęp	11
Rozdział I	
Postępowanie w sprawach o zabezpieczenie spadku	13
1. Zabezpieczenie spadku – rys historyczny	13
2. Cele i funkcje zabezpieczenia spadku	17
3. Charakter postępowania o zabezpieczenie spadku	23
4. Regulacje dotyczące zabezpieczenia spadku	30
5. Stadia postępowania w sprawie o zabezpieczenie spadku	32
6. Zabezpieczenie spadku – zakres przedmiotowy	34
7. Organy procesowe w sprawach o zabezpieczenie spadku	37
7.1. Organy postępowania i ich kompetencje	37
7.2. Jurysdykcja krajowa w sprawach o zabezpieczenie spadku	38
7.3. Właściwość i skład sądu w sprawie o zabezpieczenie spadku	40
8. Uczestnicy postępowania o zabezpieczenie spadku	46
8.1. Wnioskodawca	46
8.2. Uczestnicy	55
9. Podstawa zabezpieczenia	57
10. Przebieg stadium jurysdykcyjnego	63
10.1. Wszczęcie postępowania	63
10.1.1. Wniosek – warunki formalne i fiskalne	63
10.1.2. Wszczęcie postępowania z urzędu	68
10.2. Posiedzenia sądu	71
10.3. Zakres kognicji sądu	72
11. Orzeczenia	77
12. Środki zabezpieczenia spadku	82
12.1. Uwagi ogólne	82
12.2. Wybór środka zabezpieczenia	85
12.3. Przesłanki stosowania poszczególnych środków zabezpieczenia	88
12.3.1. Spis majątku ruchomego i oddanie go pod dozór	88
12.3.2. Złożenie do depozytu sądowego	89
12.3.3. Ustanowienie zarządu tymczasowego	94
12.3.4. Ustanowienie dozoru nad nieruchomością	100

12.3.5. Sprzedaż ruchomości ulegających szybkiemu zepsuciu	101
12.3.6. Nienazwane środki zabezpieczenia spadku	104
13. Środki zaskarżenia	106
14. Zmiana środka zabezpieczenia	109
15. Uchylenie zabezpieczenia spadku	111
16. Obowiązki notyfikacyjne sądu	113
17. Szczególne tryby zabezpieczenia spadku	116

Rozdział II

Postępowanie w sprawach o spis inwentarza	122
1. Spis inwentarza – rys historyczny	122
2. Cele i funkcje postępowania w sprawach o spis inwentarza	124
3. Charakter postępowania o spis inwentarza	129
4. Regulacje dotyczące spisu inwentarza	133
5. Konstrukcja postępowania w sprawie o spis inwentarza	135
6. Istota spisu inwentarza	137
7. Skutki spisu inwentarza	140
8. Organy postępowania w sprawach o spis inwentarza	149
9. Wnioskodawca	153
10. Uczestnicy postępowania	163
11. Wszczęcie postępowania	165
12. Wniosek o sporządzenie spisu inwentarza	167
13. Posiedzenia sądu	170
14. Szczególny tryb postępowania	171
15. Orzeczenia	173
16. Ogłoszenie o wydaniu postanowienia	176
17. Środki zaskarżenia	180
18. Uzupełniający spis inwentarza	181

Rozdział III

Wykonanie postanowienia o zabezpieczeniu spadku oraz o sporządzeniu spisu inwentarza	186
1. Stadium wykonawcze postępowania i tryb jego wszczęcia	186
2. Podstawa postępowania wykonawczego	190
3. Organ prowadzący postępowanie wykonawcze – problem właściwości	191
4. Czynności sądu (referendarza sądowego) w stadium wykonawczym	195
5. Wnioskodawca i uczestnicy postępowania wykonawczego	199
6. Odpowiednie stosowanie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym	201
7. Wykonanie postanowienia o zabezpieczeniu spadku albo zmianie środka zabezpieczenia	202
7.1. Przepisy ogólne	202
7.2. Spis majątku ruchomego i oddanie go pod dozór	206
7.3. Zarząd tymczasowy	211
8. Obowiązki notyfikacyjne komornika	214
9. Sporządzenie spisu inwentarza	215

Rozdział IV

Koszty postępowania w sprawach o zabezpieczenie spadku i spis inwentarza	226
1. Koszty stadium rozpoznawczego	226
2. Koszty stadium wykonawczego	231

Rozdział V

Postępowanie w sprawach o ogłoszenie wykazu inwentarza	239
1. Istota i skutki wykazu inwentarza	239
2. Wykaz inwentarza a spis inwentarza	245
3. Wszczęcie postępowania i organy postępowania	246
Zakończenie	253
Wykaz literatury	255

WYKAZ SKRÓTÓW

Akty prawne

k.c.	–	ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 121 z późn. zm.)
Konstytucja RP	–	Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
k.p.c.	–	ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 101 z późn. zm.)
u.k.s.e.	–	ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 790 z późn. zm.)
u.k.s.c.	–	ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1025 z późn. zm.)

Czasopisma i wydawnictwa promulgacyjne

Mon. Praw.	–	Monitor Prawniczy
OSNC	–	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna
OSNCP	–	Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izby Cywilnej, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
OSNP	–	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych
OSPika	–	Orzecznictwo Sądów Polskich i Komisji Arbitrażowych
OTK-A	–	Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego, seria A
OTK ZU	–	Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego. Zbiór Urzędowy

WSTĘP

Prezentowana monografia dotyczy postępowania w sprawach o zabezpieczenie spadku, spis inwentarza i wykaz inwentarza. Motywy przemawiające za omówieniem tej tematyki wiążą się przede wszystkim z wejściem w życie ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 539). Ustawa ta gruntownie znowelizowała regulacje kodeksu postępowania cywilnego dotyczące postępowania w sprawach o zabezpieczenie spadku i spis inwentarza. Wprowadziła również do kodeksu cywilnego i kodeksu postępowania cywilnego przepisy odnoszące się do instytucji wykazu inwentarza, która stanowi *novum* w polskim prawie cywilnym (materialnym i procesowym).

Problematyka postępowania w sprawach o zabezpieczenie spadku i spis inwentarza nie została dotychczas szerzej omówiona w polskim piśmiennictwie prawniczym. Jest ona przedmiotem licznych opracowań komentarzowych i podręcznikowych, które nie mają wyczerpującego charakteru. W ostatnich latach ukazały się dwie pozycje dotyczące postępowania w tych sprawach – artykuł M. Walasika pt. *Zabezpieczenie spadku obejmującego rachunek bankowy* (Przeгляд Sądowy 2010, nr 1) oraz obszerny (dwuczęściowy) artykuł A. Stempniaka pt. *Spis inwentarza – wybrane aspekty postępowania* (Mon. Praw. 2012, nr 5 i 6). Należy też wspomnieć monografię J. Jagieły pt. *Tymczasowa ochrona prawna w postępowaniu cywilnym* (Warszawa 2007), w której omówiono szereg zagadnień dotyczących analizowanych postępowań oraz uwypuklono ich podobieństwa i różnice w odniesieniu do innych postępowań realizujących podobne cele (funkcje). Brak zainteresowania doktryny tą problematyką wynika zapewne stąd, że do sądów wpływa niewielka liczba tych spraw i niezwykle rzadko trafiają one na wokandę Sądu Najwyższego, gdyż nie przysługuje w nich skarga kasacyjna.

Wskazana wyżej nowelizacja zmieniła regulacje kodeksu cywilnego dotyczące odpowiedzialności za długi spadkowe. Obowiązującą poprzednio zasadę, według której spadkobiercy ponosili pełną odpowiedzialność za długi spadkowe, zastąpiono regułą odpowiedzialności ograniczonej do wartości stanu czynnego spadku. Zmiana ta może spowodować, że w ciągu najbliższych lat nastąpi zwiększenie liczby spraw o sporządzenie spisu inwentarza, gdyż to właśnie na podstawie tego spisu dochodzi do ustalenia wartości stanu czynnego spadku. Spisy inwentarza będą też częściej wykorzystywane przez komorników sądowych w postępowaniach egzekucyjnych prowadzonych przeciwko spadkobiercom dłużnika. Wartość stanu czynnego spadku może być ustalana również na podstawie wykazu inwentarza, ale aktualnie trudno przewidzieć, jaki będzie stopień zainteresowania takim trybem ustalania wartości stanu czynnego spadku. Nie da się też

wykluczyć, że wierzyciele spadkowi będą traktowali złożone wykazy nieufnie (jako mało wiarygodne) i będą inicjować postępowania o sporządzenie spisu inwentarza.

Niniejsze opracowanie zostało podzielone na pięć części (rozdziałów). Pierwsza część zawiera omówienie zagadnień dotyczących m.in. celu i funkcji zabezpieczenia spadku oraz szeroko rozumianego przebiegu fazy rozpoznawczej postępowania w tych sprawach. Jest ona najobszerniejsza, co wiąże się z objętością regulacji poświęconych tej tematyce. W drugiej części zaprezentowano tę samą problematykę w odniesieniu do spraw o sporządzenie spisu inwentarza.

Postępowania w sprawach o zabezpieczenie spadku i spis inwentarza mają charakter samodzielny (autonomiczny) względem siebie oraz w stosunku do innych spraw spadkowych unormowanych w przepisach o postępowaniu rozpoznawczym. Postępowania w tych sprawach nie mogą być utożsamiane z postępowaniem zabezpieczającym, uregulowanym w części drugiej kodeksu postępowania cywilnego. Specyfika tych postępowań polega również na tym, że obejmują one stadium rozpoznawcze oraz wykonawcze. Wykonanie postanowień odbywa się w postępowaniu nieprocesowym, do którego jedynie odpowiednio stosuje się niektóre przepisy dotyczące postępowania egzekucyjnego. Z uwagi na to, że część przepisów normujących stadium wykonawcze to regulacje wspólne dla obu kategorii spraw i ich odrębne omówienie zmuszałoby do powtórzeń, tematyka wykonania postanowień jest prezentowana w trzeciej części niniejszego opracowania. To samo należy odnieść do problematyki kosztów postępowania i kosztów sądowych w tych sprawach, która jest omówiona łącznie w czwartym rozdziale. Ostatni rozdział jest poświęcony postępowaniu dotyczącemu ogłoszenia o złożeniu wykazu inwentarza.

Monografia jest adresowana przede wszystkim do praktyków (sędziów, referendarzy sądowych, komorników sądowych, adwokatów, radców prawnych i aplikantów), ponieważ zamierzeniem autora jest uwypuklenie i próba wyjaśnienia praktycznych zagadnień i wątpliwości istniejących przed wejściem w życie nowelizacji oraz tych, które mogą się pojawić na gruncie znowelizowanych przepisów.

Książka nie pretenduje do roli wyczerpującego opracowania dotyczącego tytułowych postępowań. Z tego względu fragmenty dotyczące zagadnień historycznych oraz teoretycznych mają głównie charakter porządkujący i sygnalizacyjny. To samo należy odnieść do rozważań poświęconych materialnoprawnym skutkom spisu inwentarza i wykazu inwentarza.

Marcin Uliasz
Warszawa, 11 stycznia 2016 r.

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH O ZABEZPIECZENIE SPADKU

1. Zabezpieczenie spadku – rys historyczny

Unifikacja przepisów dotyczących postępowania w sprawach spadkowych nastąpiła dopiero z dniem 1 stycznia 1947 r. W tym dniu wszedł w życie dekret z dnia 8 listopada 1946 r. o postępowaniu spadkowym¹.

W przepisach dekretu uregulowano m.in. postępowanie w sprawach o zabezpieczenie spadku oraz w sprawach o spis inwentarza. Regulacje te zostały zamieszczone w dziale II, rozdziale I („Zabezpieczenie spadku”), rozdziale II („Spis inwentarza”) oraz rozdziale III („Przepisy łączne o zabezpieczeniu spadku i o spisie inwentarza”). Do postępowań w tych sprawach znajdowały również zastosowanie niektóre przepisy ogólne zawarte w art. 1 i 3 dekretu. Systematyka przepisów dotyczących postępowania w tych sprawach, a w szczególności zamieszczenie w odrębnym rozdziale przepisów łącznych, czyli wspólnych dla obu rodzajów spraw, świadczy o tym, że dostrzeżono liczne podobieństwa w postępowaniu w tych sprawach. Takie łączne unormowanie tych zagadnień było symptomatyczne również dla późniejszych regulacji i zostało przyjęte w aktualnym stanie prawnym.

Zgodnie z przepisem art. 5 dekretu do zabezpieczenia spadku właściwy był sąd miejsca, gdzie znajdowały się rzeczy, które były we władaniu spadkodawcy w czasie jego śmierci. Jeżeli sąd ten nie był sądem spadku, niezwłocznie zawiadamiał on sąd spadku o dokonanym zabezpieczeniu. Podstawy zabezpieczenia spadku były unormowane w art. 6, który stanowił, że spadek zabezpiecza się, gdy zachodzi niebezpieczeństwo usunięcia, uszkodzenia lub zniszczenia rzeczy pozostałych po spadkodawcy albo gdy z innych przyczyn zachodzi potrzeba pieczy nad mieniem spadkowym. Do środków zabezpieczenia należały: 1) spisanie i oddanie majątku ruchomego pod dozór, 2) złożenie do depozytu sądowego, 3) ustanowienie zarządu tymczasowego, 4) ustanowienie dozoru nad nieruchomością. Możliwe było zastosowanie kilku sposobów zabezpieczenia jednocześnie lub kolejno.

Przepis art. 8 § 1 dekretu wskazywał krąg osób legitymowanych do wystąpienia z wnioskiem o zabezpieczenie spadku. Wniosek ten mógł pochodzić od osoby, która uprawdopodobniła prawo do spadku, wykonawcy testamentu, współwłaściciela rzeczy pozostałych po spadkodawcy, wierzyciela mającego pisemny dowód należności prze-

¹ Dz. U. Nr 63, poz. 346 z późn. zm.

ciwko spadkodawcy oraz prokuratora, Prokuraturii Generalnej i właściwej władzy podatkowej. Natomiast wydanie z urzędu postanowienia o zabezpieczeniu spadku następowowało wtedy, gdy sąd powziął wiadomość, że spadkobierca jest nieobecny lub nie ma pełnej zdolności do działań prawnych i nie ma ustawowego przedstawiciela albo gdy spadkobierca jest nieznaną. Przepis art. 9 dekretu dopuszczał również możliwość stosowania środków tymczasowych. Zachodziła ona wtedy, gdy istniało niebezpieczeństwo usunięcia, uszkodzenia lub zniszczenia rzeczy, które były we władaniu spadkodawcy. Kompetencje do ich stosowania przyznano organom miejscowej administracji ogólnej lub zarządu gminy. Organy te były obowiązane o zarządzonych środkach zabezpieczenia zawiadomić niezwłocznie sąd, do którego właściwości należy zabezpieczenie spadku.

Przepis art. 10 dekretu normował zabezpieczenie spadku po spadkodawcy, który zmarł na statku morskim lub powietrznym. Zabezpieczenie rzeczy, które znajdowały się we władaniu zmarłego, było dokonywane przez kierownika statku według przepisów o zabezpieczeniu. Akt zabezpieczenia kierownik odsyłał sądowi spadku, a jeżeli zachodziły trudności w oznaczeniu tego sądu – sądowi grodzkiemu miejsca przybicia statku w Polsce.

Przepisy art. 12–17 dekretu dotyczyły czynności podejmowanych w ramach spisania majątku ruchomego. Zastrzeżono również, że pieniądze i papiery wartościowe podlegają złożeniu do depozytu sądowego. Kosztowności podlegały złożeniu do depozytu albo oddaniu do przechowania wyznaczonemu dozorczy.

W treści art. 18 dekretu upoważniono organ wykonujący postanowienie o zabezpieczeniu do wydania z pieniędzy spadkowych członkowi rodziny spadkodawcy, a gdyby to nie było możliwe, domownikowi spadkodawcy albo innej odpowiedniej osobie sumy potrzebnej na koszty pogrzebu spadkodawcy. W celu zaspokojenia tych kosztów sąd mógł zarządzić sprzedaż odpowiedniej części ruchomości spadkowych, oznaczając przy tym sposób sprzedaży. Organ wykonujący postanowienie o zabezpieczeniu mógł z pieniędzy spadkowych pozostawić członkom rodziny spadkodawcy, którzy w czasie jego śmierci z nim mieszkali, odpowiednią kwotę na zaspokojenie ich niezbędnych potrzeb na czas nie dłuższy niż miesiąc.

Kolejne przepisy normowały zagadnienia związane z wyznaczeniem dozorczy i tymczasowego zarządcy. Według art. 21 § 2 i 3 dekretu zarządca miał wykonywać czynności, do których był uprawniony i obowiązany zarządca ustanowiony w drodze zabezpieczenia roszczenia przez sekwestr. Organ, który wyznaczył zarządcę, był uprawniony do wydania mu z funduszu spadku odpowiedniej sumy na niezbędne wydatki.

Przepis art. 23 dekretu przewidywał natomiast, że jeżeli ustała potrzeba zabezpieczenia, podlegało ono uchyleniu przez sąd z urzędu lub na wniosek osób uprawnionych do żądania zabezpieczenia.

Przepisy łączne dotyczące zabezpieczenia spadku i spisu inwentarza odnosiły się przede wszystkim do kwestii związanych z wykonaniem postanowienia o zabezpieczeniu spadku. Według art. 31 dekretu wykonanie tego postanowienia należało do komornika, ale sąd, stosownie do okoliczności, mógł wyznaczyć do wykonania tych czynności notariusza albo burmistrza lub wójta gminy. W zakresie tych czynności organy te podlegały sądowi, który wydał wykonywane postanowienie. Na ich czynności można było wnieść skargę do sądu. Przepis art. 33 § 2 dekretu przewidywał, że na postanowienie

sądu służy zażalenie, co oznaczało, że wszystkie postanowienia wydane wskutek zażalenia czynności organu wykonującego postanowienie były zaskarżalne.

W art. 34 dekretu zamieszczono regulacje materialnoprawne dotyczące odpowiedzialności odszkodowawczej organu wykonującego postanowienie. Poza przepisami dotyczącymi wykonania postanowienia o zabezpieczeniu spadku przepisy łączne dotyczyły również kosztów zabezpieczenia (koszty zabezpieczenia, oprócz tych, które zostały włożone na wierzyciela żądającego spisu inwentarza, obciążały spadek) i wykonalności postanowień (z art. 38 wynikało, że postanowienia sądu, wydane stosownie do przepisów o zabezpieczeniu spadku, były natychmiast wykonalne z wyjątkiem postanowień w przedmiocie zmiany lub uchylecia zabezpieczenia). Wprost przewidziano również, że na te postanowienia służy zażalenie.

Cytowane przepisy dekretu o postępowaniu w sprawach spadkowych obowiązywały do dnia 31 grudnia 1964 r., czyli do wejścia w życie kodeksu postępowania cywilnego. W kodeksie zakres przepisów dotyczących postępowania w sprawach o zabezpieczenie spadku został znacznie ograniczony w stosunku do przepisów dekretu. Kodyfikatorzy obawiali się tzw. przeładowania kodeksu i z tego względu zamieścili w nim jedynie cztery artykuły dotyczące postępowania w omawianych sprawach. Przepisy te dotyczyły właściwości państwowego biura notarialnego w sprawach o zabezpieczenie spadku (art. 633 k.p.c.), podstaw zabezpieczenia (art. 634 k.p.c.), trybu wszczęcia postępowania, kręgu osób legitymowanych do wystąpienia z wnioskiem o zabezpieczenie spadku, wykonania postanowienia i zaskarżenia postanowienia (art. 635 k.p.c.) oraz środków zabezpieczenia spadku (art. 636 k.p.c.). Ponadto w art. 639 k.p.c. wprowadzono upoważnienie dla Ministra Sprawiedliwości do wydania rozporządzenia, w którym „określi szczegółowy tryb postępowania w sprawach unormowanych w niniejszym rozdziale”, co odnosiło się do spraw o zabezpieczenie spadku i spis inwentarza. Należy podkreślić, że tak sformułowane upoważnienie ustawowe obowiązywało aż do 17 października 2015 r., pomimo że nie odpowiadało wymaganiom wynikającym z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP². Na podstawie upoważnienia wydano rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 października 1966 r. o postępowaniu przy zabezpieczaniu spadku i przy sporządzaniu spisu inwentarza³.

Charakterystyczną zmianą wprowadzoną w przepisach kodeksu postępowania cywilnego oraz rozporządzenia było powierzenie czynności z zakresu zabezpieczenia spadku państwowym biuram notarialnym. Biurom tym powierzono również kompetencje

² Przepis art. 92 ust. 1 Konstytucji RP stanowi, że rozporządzenia są wydawane przez organy wskazane w Konstytucji, na podstawie szczegółowego upoważnienia zawartego w ustawie i w celu jej wykonania. Upoważnienie powinno określać organ właściwy do wydania rozporządzenia i zakres spraw przekazanych do uregulowania oraz wytyczne dotyczące treści aktu. Podstawową wadą tego upoważnienia był brak wytycznych. Trybunał Konstytucyjny przyjmuje w orzecznictwie, że „wytyczne” nie muszą być zawarte w przepisie formującym upoważnienie do wydania rozporządzenia, lecz „możliwe jest też ich pomieszczenie w innych przepisach ustawy, o ile tylko pozwala to na precyzyjne zrekonstruowanie treści tych wytycznych. Jeżeli jednak rekonstrukcja taka okaże się niemożliwa, to przepis zawierający upoważnienie będzie musiał zostać uznany za wadliwy konstytucyjnie” (wyrok z dnia 26 października 1999 r., K 12/99, OTK ZU 1999, nr 6, poz. 120). Trybunał podniósł tę okoliczność również w uzasadnieniu postanowienia z dnia 11 lutego 2015 r., P 8/14 (OTK-A 2015, nr 2, poz. 20). Uznał w nim, że aby móc stwierdzić niekonstytucyjność przepisu art. 639 k.p.c., konieczne byłoby ustalenie, że wytyczne takie nie mogą zostać zrekonstruowane również w oparciu o treść pozostałych przepisów kodeksu. Jest to o tyle istotne, że art. 639 k.p.c. wprost odwołuje się do pozostałych przepisów rozdziału, w którym jest on zamieszczony. W orzeczeniu nie zrekonstruowano tych wytycznych, gdyż Trybunał umorzył postępowanie w tej sprawie.

³ Dz. U. Nr 43, poz. 258.

Marcin Uliasz – doktor nauk prawnych; sędzia Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie; wykładowca Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury; autor publikacji z zakresu prawa cywilnego materialnego i procesowego.

Książka zawiera kompleksowe omówienie przebiegu postępowania w sprawach o zabezpieczenie spadku, spis inwentarza oraz wykaz inwentarza. W opracowaniu wyjaśniono wiele praktycznych zagadnień związanych z dokonywaniem czynności przez uczestników tych postępowań oraz działania organów procesowych zarówno w fazie rozpoznawczej, jak i w fazie wykonawczej.

Publikacja uwzględnia najnowsze zmiany wprowadzone ustawą z dnia 20 marca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw. Zmiany te dotyczą m.in.:

- odpowiedzialności za długi spadkowe,
- wprowadzenia do kodeksu cywilnego i kodeksu postępowania cywilnego przepisów odnoszących się do instytucji wykazu inwentarza,
- procesu dochodzenia należności wobec spadkobierców dłużnika.

Książka przeznaczona jest dla sędziów, referendarzy sądowych, komorników sądowych, adwokatów, radców prawnych i aplikantów.

ISBN 978-83-8092-233-4

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45, FAX 22 535 80 01

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL